Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed
Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

COBE A/S
Stine Bærentzen
sbz@cobe.dk

4. november 2026

Sagsnummer
S2026-7489

Dokumentnummer
D2026-287766

Matrikelnummer
66a Østervold Kvarter,
København

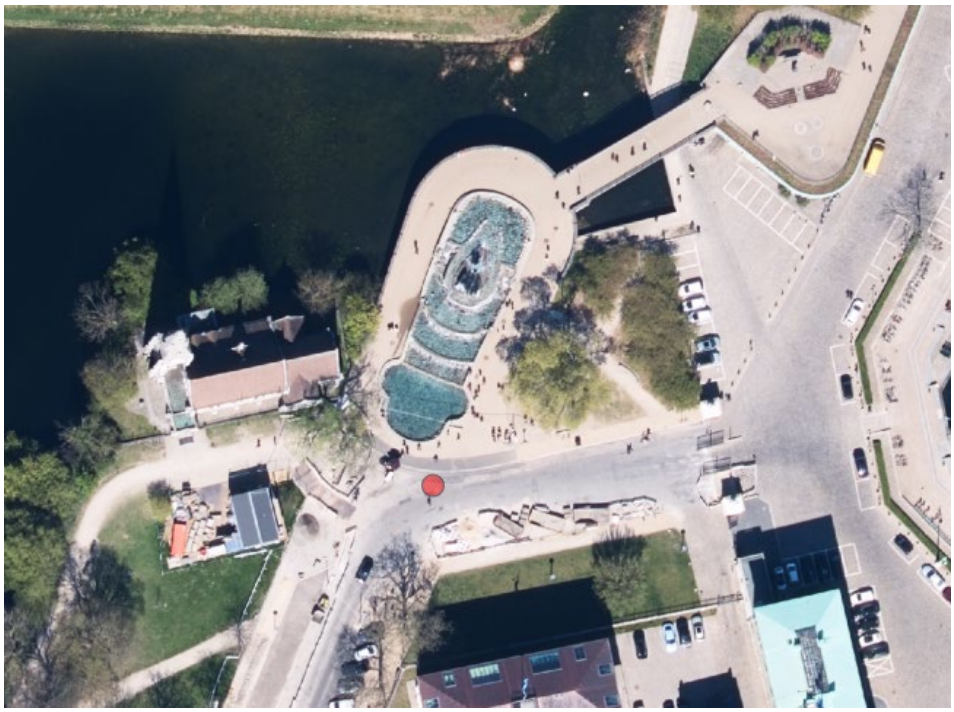
Ejendomsadresse
Kastellet 10

BFE-nummer
6033942

Dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §§ 16 og 18

Kære Stine Bærentzen

Vi har behandlet din ansøgning modtaget den 13. august 2026. Du søger dispensation til realisering af projektet "Fredeliggørelse af Churchillparken".

Projektområdet, er delvis omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Kastellet, som ved deklaration, er beskyttet som fortidsminde efter museumslovens § 29 e.

Ifølge naturbeskyttelseslovens må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. § 18, stk. 1 (lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024).

Københavns Kommune kan dog i særlige tilfælde i medfør af naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, gøre undtagelse fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, som omkring Kastellet er indskrænket af Skov- og Naturstyrelsen, jf. "Fortidsminderne i København" fra 1996.

Området er desuden omfattet af søbeskyttelseslinjen omkring Kastelgraven.

Byggesager Byudvikling, Matrikel, Affald

Postboks 416
1504 København V

KTF Kontaktcenter
33 66 56 00

Kundecenter
Njalsgade 13
2300 København S

www.kk.dk

E-mail
bygninger@kk.dk

Ifølge naturbeskyttelsesloven må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for søbeskyttelseslinjen, jf. § 16, stk. 1.

Københavns Kommune kan dog gøre undtagelse fra søbeskyttelseslinjen ligesom for fortidsmindebeskyttelseslinjens vedkommende, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1. Søbeskyttelseslinjen er ligeledes indskrænket af Skov- og Naturstyrelsen, jf. "Sø-, Å- og Skovbeskyttelseslinjer i København" fra 1997.

Det nøjagtige forløb af beskyttelseslinjerne fremgår af bilag 1.

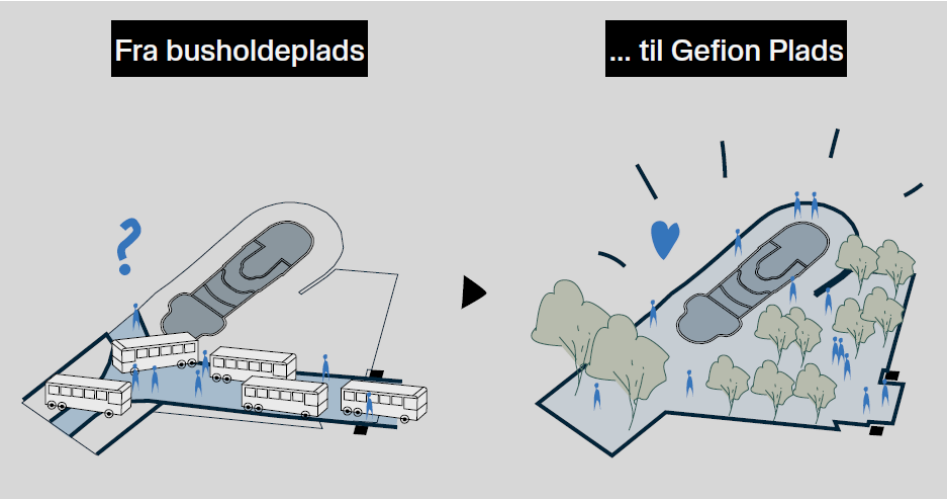
Vision for GEFION PLADS

Med omdannelsen af Churchillparken, fra et trafikalt knudepunkt for turistbusser, transformeres området til et nyt rekreativt og attraktivt mødested for både lokale og besøgende.

Eksisterende situation med busparkering

Med få designgreb skabes en plads med karakter, så Gefionspringvandet igen bliver det naturlige og samlende fokuspunkt. En ny belægning iscenesætter springvandets form og bevægelse og binder hele pladsen sammen i et enkelt og robust materialegreb. Samtidig forstærkes den historiske akse mellem Amalienborg og Gefionspringvandet. Blandt andet gennem plantningen af to nye solitærtræer, som markerer ankomsten og etablerer "Den Grønne Port", der elegant leder blikket mod springvandet. Pladsen bliver med omdannelsen en naturlig forlængelse af Mindeparken og understøtter parkens rekreative og stedbundne kvaliteter. Ligesom den bliver et bindeled mellem Mindeparken og Langelinieparken, hvor kirsebærtræerne trækkes med ind på pladsen og medvirker til at fuldende den grønne ring omkring området.

Ændringer af byrummet

Hvor pladsen tidligere primært fungerede som et rum for gennemgang og gennemkørsel, giver omdannelsen nu mulighed for at opleve springvandet i sin fulde skala. Den nye udformning skaber rum for ophold og nærvær, hvor man kan standse op, sidde, se, lytte og mærke både vandets bevægelse og kirsebærtræernes sæsonskiften. På den måde genfinder både springvandet og pladsen deres rolle som en central bymæssig destination, der inviterer til ophold og fordybelse.

Det ansøgte projekt
Churchillparken forbinder i dag Esplanaden og Amaliegade med Nordre Toldbod. Langs Gefionspringvandet holder mange turist- og sightseeingbusser uhensigtsmæssigt parkeret, selvom der kun er tilladt kort af- og påstigning. Dette skaber trafikale problemer især i forhold til bløde trafikanter. Projekt fredeliggørelse af Churchillparken, indebærer lukning for gennemkørende motoriseret trafik og betyder et generelt forbud mod turistbusser i området, hvilket som udgangspunkt også medfører restriktioner for kørsel til lejlighedsvise krydstogtskibe.

Der bliver i området, indenfor beskyttelseslinjerne, suppleret med plantningen af to nye solitærtræer, kirsebærtræer og en ny belægning som har til formål at iscenesætter springvandets form.

Afgørelse
Som ovenfor nævnt, kan kommunen i særlige tilfælde dispensere fra sø- og fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Vores vurdering af, om der i denne sag er tale om et sådant særligt tilfælde, hviler på en konkret bedømmelse af, hvordan det ansøgte projekt vil påvirke, det beskyttede område omkring Kastellet og Kastelgraven.

I fuldt udbyggede byområder – som tilfældet er i denne sag – skal forbudsbestemmelserne i naturbeskyttelsesloven sikre en kontrol med byggeri op til det pågældende fortidsminde. Formålet er at fastholde den etablerede sammenhæng mellem bystrukturen og fortidsmindet, herunder dens synlighed og betydning, i forhold til den omgivende bebyggelse.

Sagsnummer
S2026-7489

Dokumentnummer
D2026-287766

Matrikelnummer
66a Østervold Kvarter, København

Ejendomsadresse
Kastellet 10

BFE-nummer
6033942

Vi vurderer, at det ansøgte projekt " Fredeliggørelse af Churchillparken", kan anses for at udgøre et særligt tilfælde.
Plantningen af to nye solitærtræer, kirsebærtræer og ændringen af den eksisterende belægning vurderes ikke at påvirke oplevelsen af området som helhed i en negativ retning. Tværtimod vil en fredeliggørelse af området, hvor busserne fjernes, skabe en bedre sammenhæng med omgivelserne og gøre det fredede fortidsminde mere synligt. Desuden vil forholdene for dyre- og plantelivet blive forbedret.

Sagsnummer
S2026-7489

Dokumentnummer
D2026-287766

Matrikelnummer
66a Østervold Kvarter, København

Ejendomsadresse
Kastellet 10

BFE-nummer
6033942

Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er endvidere at sikre de arkæologiske lag omkring fortidsminderne. Disse lag og områdets kulturhistoriske værdi må dog anses for allerede at være stærkt forstyrrede af de asfalterede vejarealer, der gennemskærer området på kryds og tværs.

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) i relevant afstand fra ejendommen.

Det er derfor vores vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget international naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Det er endvidere vores vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven (habitatdirektivets bilag IV).

Område for Bygninger finder således, at der foreligger et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation fra fortidsminde- og søbeskyttelseslinjen og meddeler på denne baggrund dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 16, stk. 1, og 18, stk. 1, til projektet.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. lovens § 66, stk. 2.

Klage m.v.
Afgørelsen kan af de klageberettigede påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet eller behandlingen af en eventuel klage måtte være afsluttet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7. Klagefristen er på 4 uger fra den dag, afgørelsen er modtaget. Du får besked, hvis vi modtager en klage.

Læs mere i klagevejledningen, der er vedlagt.

Hvis du har spørgsmål
Hvis du har spørgsmål til indholdet af dette brev, kan du kontakte Thomas René Thomsen, tlf. 2425 7151

Venlig hilsen

Thomas René Thomsen
Område for Bygninger

Bilag
Bilag 1 - Churchillparkens fredninger
Bilag 2 – situationsplan

Annoncering
Afgørelsen er offentliggjort på Københavns Kommunes Annonceringsportalen

Kopi af dispensationen er sendt til:
Ejendommens ejer, Forsvaret og Forsvarsministeriets styrelser fmn@fmn.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomiteen for København, koebenhavn@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Hovedkontor, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdelingen for København, koebenhavn@dof.dk
Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, kontaktfhf@gmail.com
Friluftsrådet, flu@hansen.mail.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, Fortidsminder, cfk@slks.dk
Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
Lokalråd, Indre By, bent@lohmann.be

Kopi af dispensationen er sendt som orientering til:
Københavns Museum, kulturarv@kk.dk
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, fes@mil.dk
Københavns Kommune (TMF), Område for Miljø og Byliv, Vand og Natur, natur@kk.dk
Københavns Kommune (TMF), Område for Miljø og Byliv, Udeservering og Støj, stoej@kk.dk
Københavns Kommune (TMF), Parker, Kirkegårde og Renhold, parkerkirkegaarderenhold@kk.dk
Københavns Kommune (TMF), Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold, Tilladelse til vejændring, vejaendring@kk.dk

Sagsnummer
S2026-7489

Dokumentnummer
D2026-287766

Matrikelnummer
66a Østervold Kvarter, København

Ejendomsadresse
Kastellet 10

BFE-nummer
6033942

Klageadgang og opsættende virkning
Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefrist og klageret
Afgørelsen kan af de klageberettigede påklages inden 4 uger gældende fra den dag, afgørelsen er meddelt, jf. lovens §§ 86 og 87. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettiget er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klageportal
Du kan klage via en klageportal, som du kan finde på kpo.naevneneshus.dk/. Du logger på klageportalen med Mit-ID. Klagen bliver automatisk sendt til Københavns Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Københavns Kommune i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Område for Bygninger. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Københavns Kommune vil, hvis vi fastholder vores afgørelse, inden for 3 uger efter klagefristens udløb indsende en kopi af afgørelsen, sagens dokumenter samt vores bemærkninger til klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Du vil blive orienteret herom og have lejlighed til at kommentere kommunens bemærkninger over for Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sagsnummer
S2026-7489

Dokumentnummer
D2026-287766

Matrikelnummer
66a Østervold Kvarter, København

Ejendomsadresse
Kastellet 10

BFE-nummer
6033942

Gebyr
Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af klagen, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (§ 18, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarekagenævnet). Gebyret reguleres den 1. januar hvert år. Du betaler gebyret med et betalingskort i klageportalen.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen.

Gebyret tilbagebetales også, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

Du kan trække din klage tilbage, mens sagen er under behandling i nævnet, via klageportalen. Tilbagebetaling af klagegebyr afhænger af, hvor langt Miljø- og Fødevareklagenævnet er nået med sin behandling af klagen.

Opsættende virkning
En rettidig klage har opsættende virkning, hvilket indebærer, at tilladelsen ikke må udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Frist for retssag
Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Sagsnummer
S2026-7489

Dokumentnummer
D2026-287766

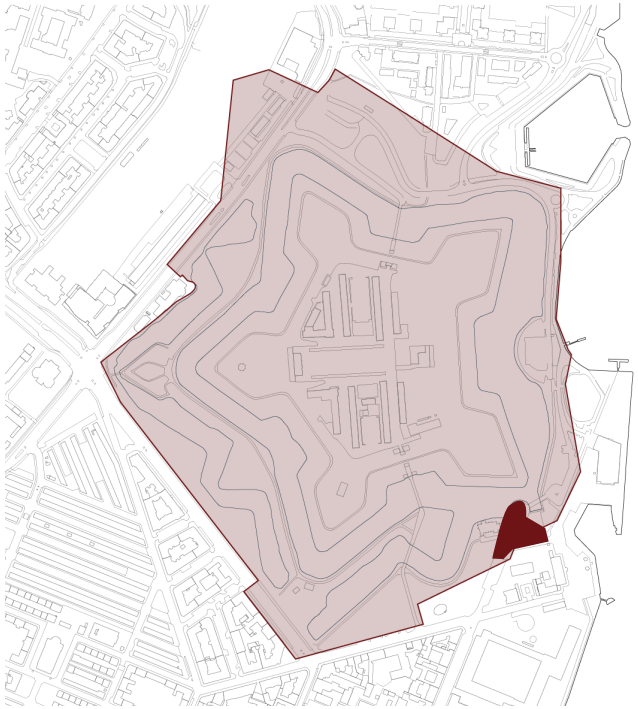
Matrikelnummer
66a Østervold Kvarter, København

Ejendomsadresse
Kastellet 10

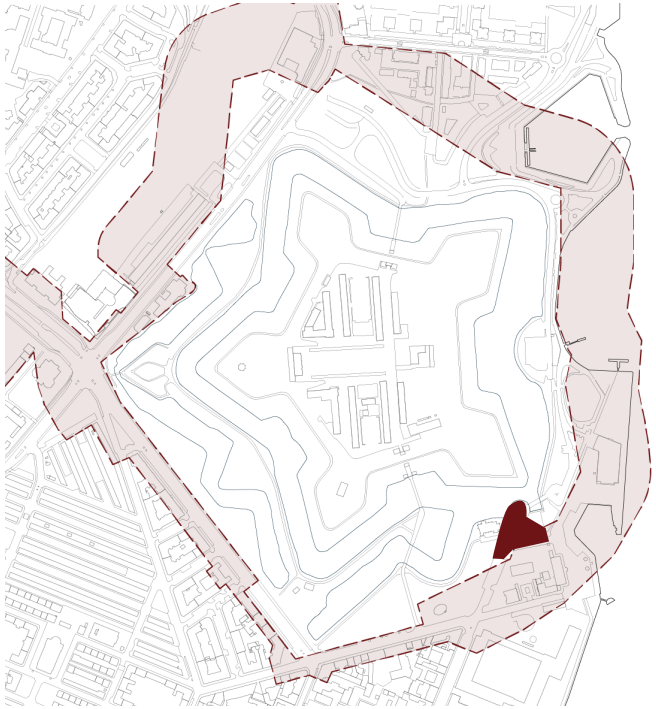
BFE-nummer
6033942

Churchillparkens fredninger

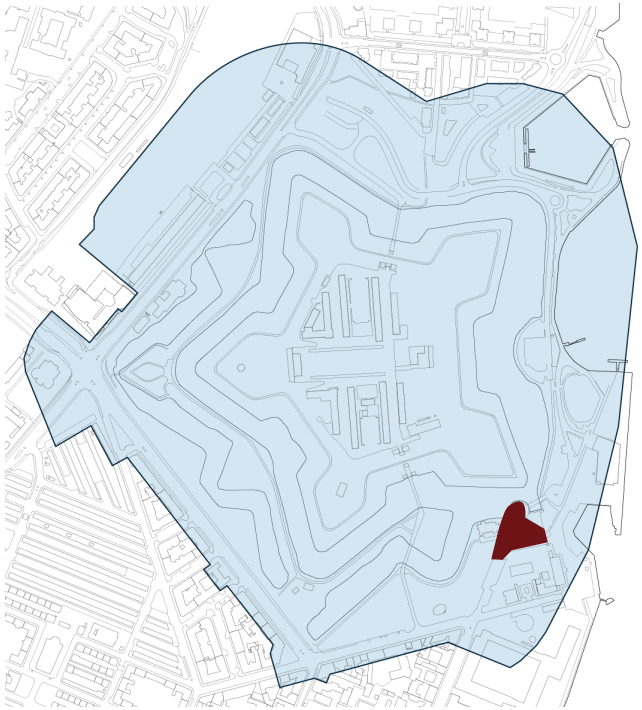
Bilag 1

FORTIDSMINDE
Kastellet er beskyttet som fortidsminde. Fortidsminder er fredet efter museumslovens § 29e, hvor det fastlægges at der ikke må foretages ændringer i tilstanden.
Fortidsminder er omfattet af museumsloven, men beskyttelseszoner omkring fortidsminder er fastlagt i Naturbeskyttelseslovens § 18.
Slots- og Kulturstyrelsen og lokale museer forvalter fortidsminder i Danmark. Slots- og Kulturstyrelsen har det overordnede tilsyn og det nationale ansvar, mens de arkæologisk arbejdende museer har det daglige ansvar for at føre tilsyn, registrere fund og udføre undersøgelser.

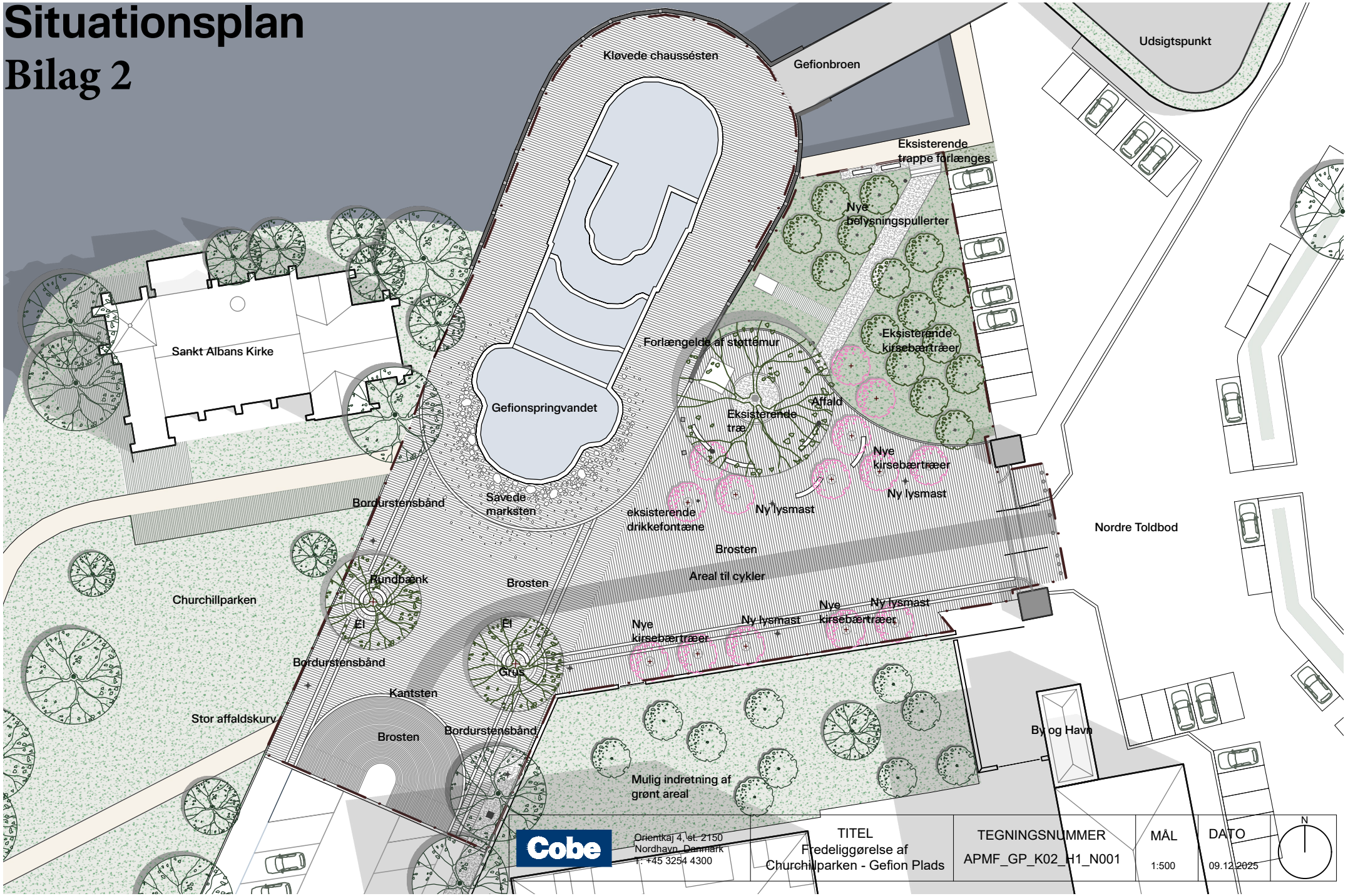

FORTIDSMINDEBESKYTTELSESLINJE
Fortidsmindebeskyttelseslinjer fastlagt på 100 meter omkring beskyttede fortidsminder. Loven skal beskytte forskellige forhold omkring fortidsminderne, herunder fortidsmindernes betydning som landskabselementer.
Der må ikke foretages tilstandsændringer f.eks. terrænændringer, tilplantning, bebyggelse, hegning samt opsætning af skilte mv. inden for linjen.
Museumsloven administreres af Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS). Kommunerne administrerer 100 m zonen og SLKS har uddelegeret tilsynet med de fredede fortidsminder til 10 landsdelsmuseer, i dette tilfælde Københavns Museum.

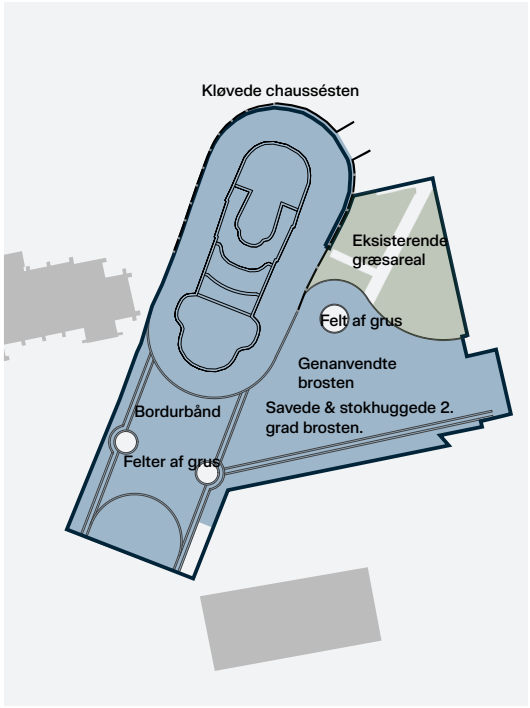
SØBESKYTTELSESLINIE
Søbeskyttelseslinjen er en 150 m søbeskyttelseslinje ift. søen/voldgraven ved Kastellet.
Søbeskyttelseslinjen har til formål at sikre søer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Ligesom der ikke må placeres bebyggelse og lignende.
Kommunerne er ansvarlige for den daglige administration og for at give dispensationer, mens Slots- og Kulturstyrelsen har det overordnede ansvar og bemyndigelse til at håndtere visse sager.

Situationsplan
Bilag 2

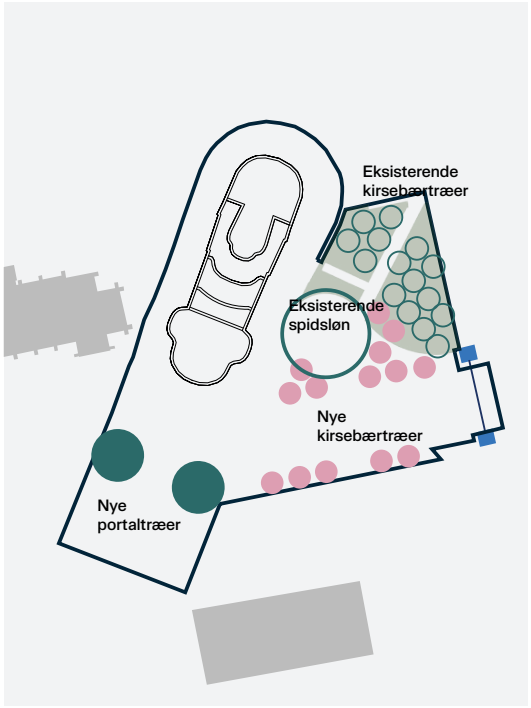

Cobe Orientkaj 4, st. 2150 Nordhavn, Danmark T: +45 3254 4300	TITEL Fredeliggørelse af Churchillparken - Gefion Plads	TEGNINGSNUMMER APMF_GP_K02_H1_N001	MÅL 1:500	DATO 09.12.2025	N

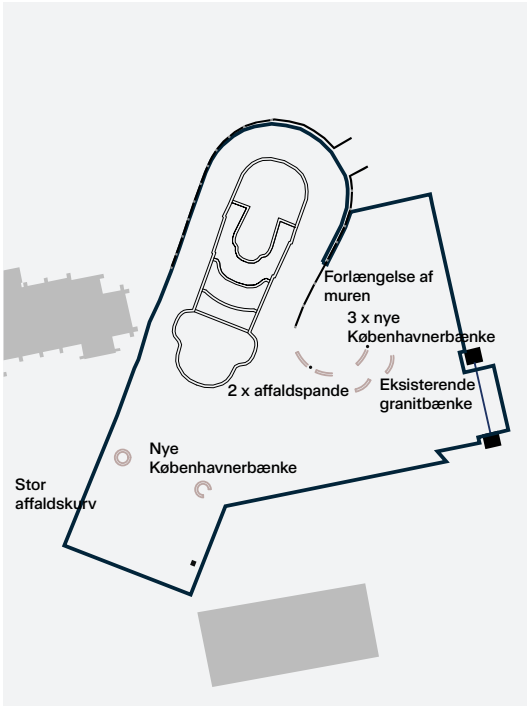
Planens lag

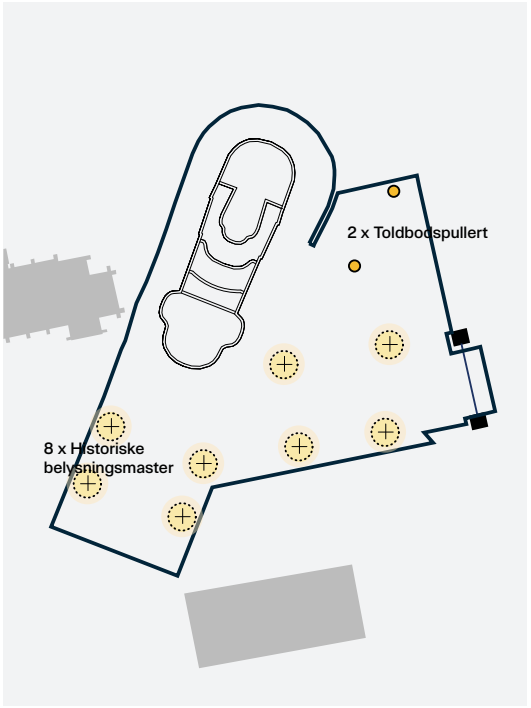
BELÆGNINGER
En samlet belægningsflade af brosten, kløvede chaussésten, savede marksten og grus, skaber tilsammen Gefion Plads. Trappen op til Gefionspringvandet rykkes fri fra eksisterende dæksel og udføres i granitelementer med håndliste.

BEPLANTING
Churchillparkens store træer markerer porten til Gefion Plads og møder bølgen af kirsebærtræer fra Langelinie. Tilsammen samler træerne området og slutter ringen omkring fæstningsværket.

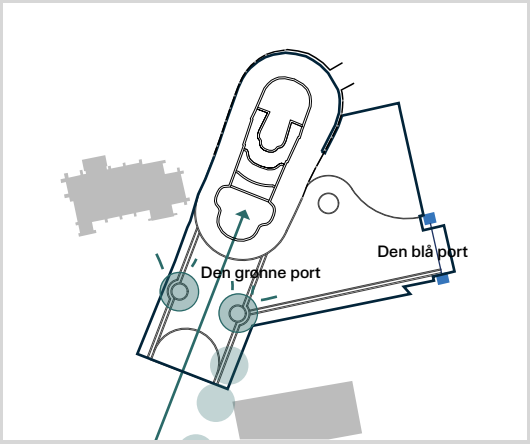

INVENTAR
Halvrunde bænke er det karakteristiske opholdselement på pladsen og placeret strategisk for både at skabe ophold, sociale sammenhænge og udsigt til konteksten.

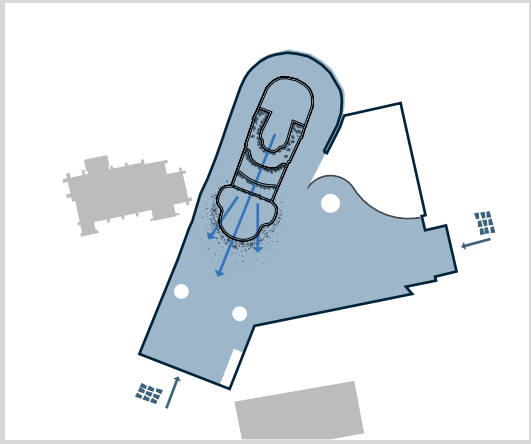

BELYSNING
Pladsen belyses af belysningsmaster, som også skal fungere som vejbelysning. Stierne oplyses af belysningspullerter, som markering af ganglinjer. Mens Gefionspringvandet smukt oplyses med effektbelysning.

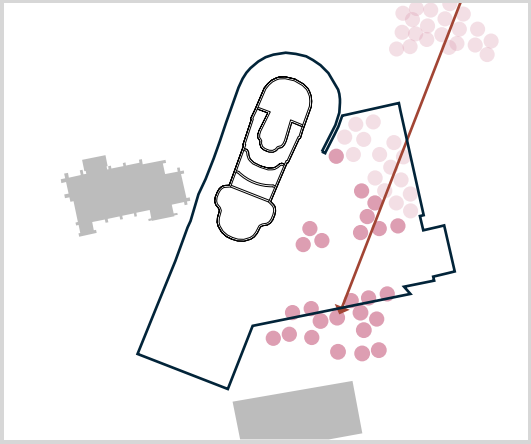
Designprincipper

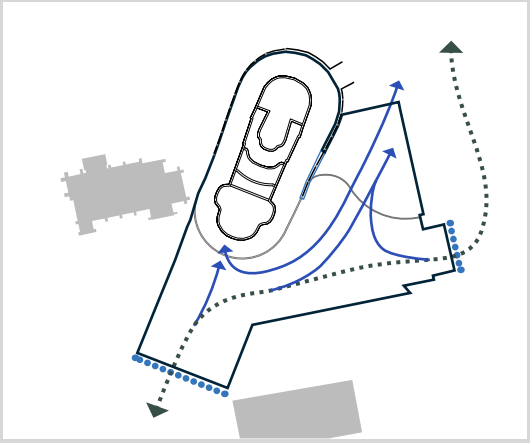
DEN GRØNNE PORT
Mod vest skabes en ny grøn port som pendant til den eksisterende blå kongeport mod havet. To solitærtræer danner afslutningen på den grønne akse fra Amalienborg og indrammer springvandet som pladsens centrale motiv.

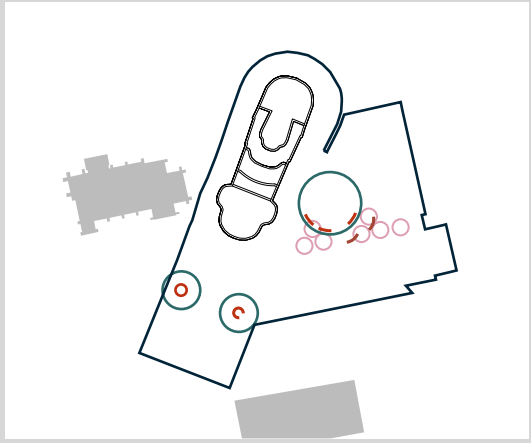
DET SAMLENDE TÆPPE MED SPOR AF MARKSTEN
Pladsen omkring Gefion udformes som én sammenhængende flade, hvor belægningen både samler rummet og fremhæver springvandet. Marksten bryder frem som en forlængelse af springvandet – et spor af Gefions pløjende kraft ud på pladsen.

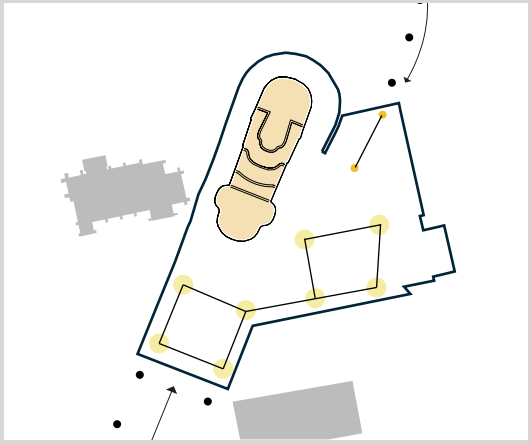
DEN LYSERØDE ÅRE
Japanske kirsebærtræer trækkes som en bølge fra havet ind på pladsen, og bliver en naturlig forlængelse af Langelinie, hvor besøgende i foråret kan bevæge sig under det lyserøde løv.

NYE FLOWS
Ved at lukke af for biler og busser samt forlænge den eksisterende mur omkring springvandet, ledes gående fra nord naturligt rundt om springvandet. Samtidig åbnes pladsen mod nord, så gående får flere naturlige bevægelsesmuligheder.

OPHOLD UNDER TRÆKRONER
Nye og gamle bænke, er med deres placering og buede udformning med til at forme fordybelse og ophold, og iscenesætte springvandet som pladsens centrale attraktion. Bænkene er placeret i nær relation til et eller flere træer.

NIVEAUER AF BELYSNING
Belysning på pladsen er delt op i 3 niveauer. Gadelamper fra Amaliegade og Nyboder giver den overordnede belysning og forbindelsen til byen. Pullertbelysning fra Toldboden markerer de nære rum, mens en særlig lyssætning fremhæver det historiske springvand som pladsens centrale punkt.

Gefionsplads

Tværsnit af pladsen

